

**DOKTORATY Z
MATEMATYKI I LOGIKI
NA UNIWERSYTECIE
WARSZAWSKIM
W OKRESIE
MIĘDZYWOJENNYM**

Posiedzenie Oddziału Warszawskiego PTM
13.06.2017

Medal upamiętniający otwarcie Uniwersytetu Warszawskiego, emisja 1917 r.

Dziekani:

Wydział Historyczno-Filozoficzny (1915/16):

Adam Antoni Kryński

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (1915/16):

Jan Lewiński

Wydział Filozoficzny (1916-1927):

Jan Łukasiewicz 1916/17

Józef Wierusz Kowalski 1917/18

Stanisław Szober

Zygmunt Wóycicki 1918/19

Zygmunt Wóycicki 1919/20

Oskar Halecki

Stanisław Szober 1920/21

Wacław Sierpiński 1921/22

Gustaw Przychocki 1922/23

Wiktor Lampe 1923/24

Wiktor Porzeziński 1924/25

Bolesław Hryniewiecki 1925/26

Zygmunt Łempicki 1926/27

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (1927-1939):

Stefan Mazurkiewicz 1927/28

Kazimierz Bassalik 1928/29

Antoni Przeborski 1929/30

Stefan Mazurkiewicz 1930/31 – 1937/38

Wacław Roszkowski 1938/39

Tytuły profesorskie w zakresie matematyki:

Zygmunt Janiszewski (1919),
Stefan Mazurkiewicz (1919),
Wacław Sierpiński (1919),
Antoni Przeborski (1922),
Kazimierz Żorawski (1926),
Kazimierz Kuratowski (1934)

Katedry filozoficzne w Uniwersytecie Warszawskim posiadali:

Jan Łukasiewicz (1915-18, 1920-23 i po 1925),
Władysław Tatarkiewicz (1915-19 i od 1923),
Tadeusz Kotarbiński (od 1918) i
Stanisław Leśniewski (od 1918),
a także przejściowo Kazimierz Ajdukiewicz (1925-28) i
Stanisław Schayer (1926-29).

Istniały one najpierw na Wydziale Historyczno-Filozoficznym (1915-16),
przekształconym wkrótce na Wydział Filozoficzny (1916-27), a następnie na
wydziałach, które z niego powstały, tj. na Wydziale Humanistycznym (katedry
W. Tatarkiewicza, T. Kotarbińskiego i S. Schayera) i na Wydziale Matematyczno-
Przyrodniczym (katedry J. Łukasiewicza, S. Leśniewskiego i K. Ajdukiewicza).

Budynek koszarowy, widok z ok. 1927 r. Ze zbioru R. Marcinkowskiego.

*Siedziba Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego od lat 30. XX w.
ul. Oczki 3 (widok współczesny)*

Źródła:

1. Księgi albumów doktorskich dla Wydziału Filozoficznego i Matematyczno-Przyrodniczego (WFZ/KD-1 i WMF/KD-1),
1. Teczki studenckie,
2. Inne.

1. KAZIMIERZ KURATOWSKI [KURATOW]* (1896-1980)

Tytuł rozprawy:	Continua nieprzywiedlne
Publikacje:	1. Sur l'opération A de l'Analysis Situs. FM 1922, t. 3, 182-199 2. Théorie des continus irréductibles entre deux points. FM 1922, t. 3, 200-221
Promotor:	Wacław Sierpiński (Zygmunt Janiszewski)
Data prezentacji:	12.05.1920
Data promocji:	3.01.1921 (5. doktorat na Wydz. Filozof., na dyplomie nazwisko Kuratow)
Źródło:	AUW RP 379 (brak dypl.), AUW WFZ/KD-1 5, WM 1960, t. III, 231-232, „Nauka Polska” 1976, nr 7, 106, Notatki do autobiografii, SBMP 126, Przeniosło 92

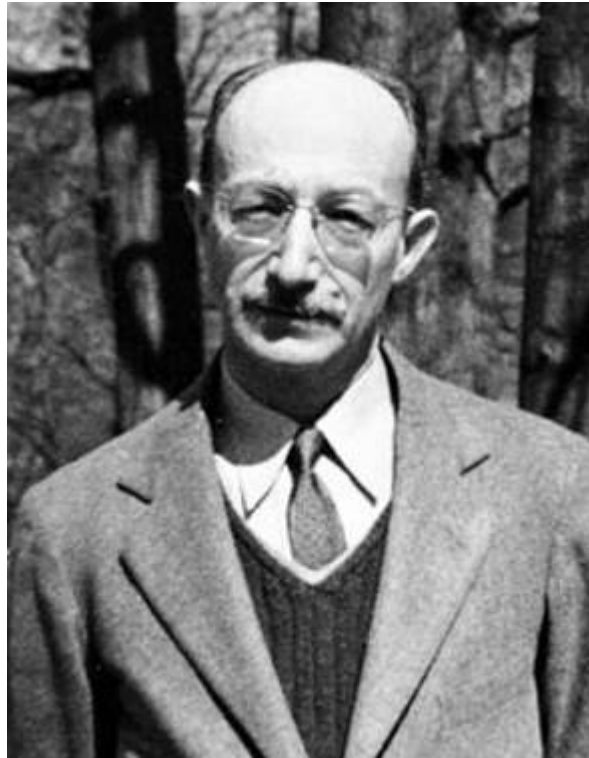
* zmiana nazwiska w 1921 r.

2. ALEKSANDER MICHAŁ RAJCHMAN (1890-1940)

Tytuł rozprawy:	O szeregach trygonometrycznych sumowalnych metodą Poissona
Publikacja:	„Prace Mat.-Fiz.” 30 (1919), 19-88.
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	1919 (?)
Data promocji:	10.11.1921 (15. doktorat na Wydz. Filozof. UW)
Źródło:	AUW WFZ/KD-1 15, AUJ WF II 511, „Czy wiesz kto to jest?” Uzupełnienia i sprostowania. Warszawa 1938, s. 253; WM 1987, t. XXVII, 219-231, SBMP 196

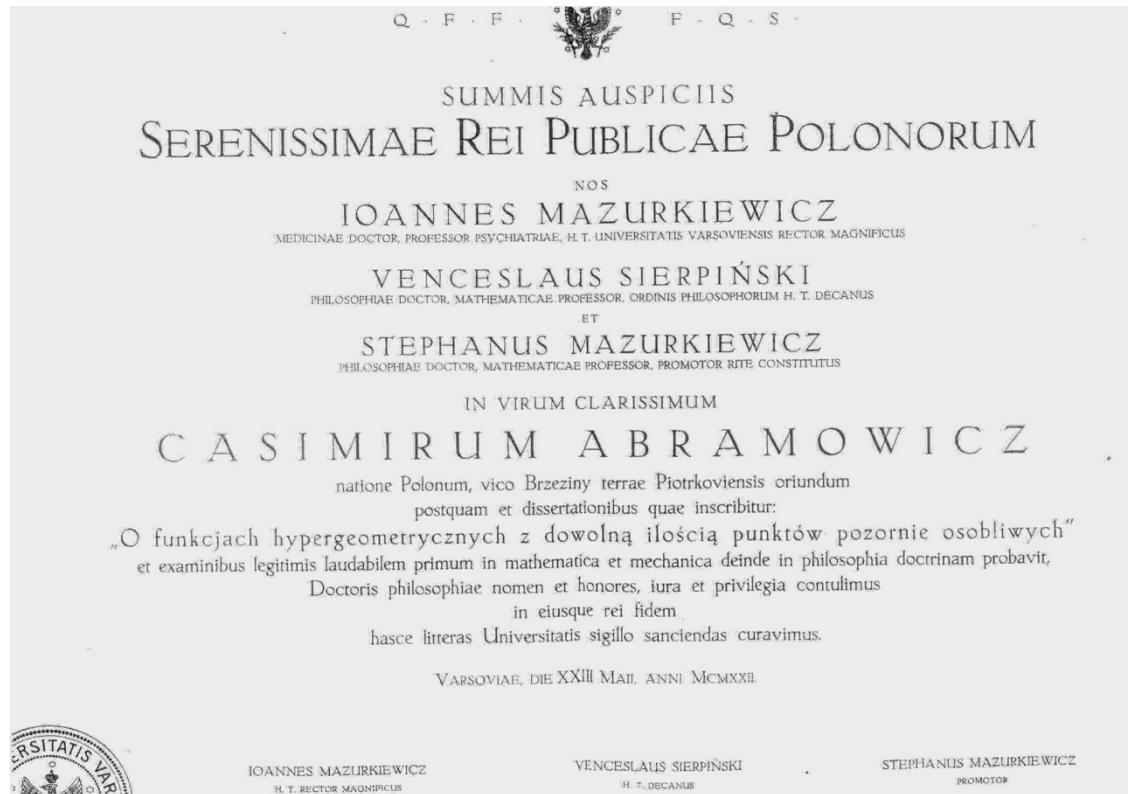

*Uczestnicy Zjazdu Pracowników Kultury we Lwowie w maju 1936 roku.
Zaznaczono postać Aleksandra Rajchmana – jest to jedyne znane zdjęcie.*

Ludwik Rajchman (1881-1965)

3. KAZIMIERZ ABRAMOWICZ (1889-1936)

Tytuł rozprawy:	O funkcjach hypergeometrycznych z dowolną ilością punktów pozornie osobliwych
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	23.05.1922 (23. doktorat)
Źródło:	AUW WFZ/KD-1 23, AUAM (dyplom), SBMP 5.

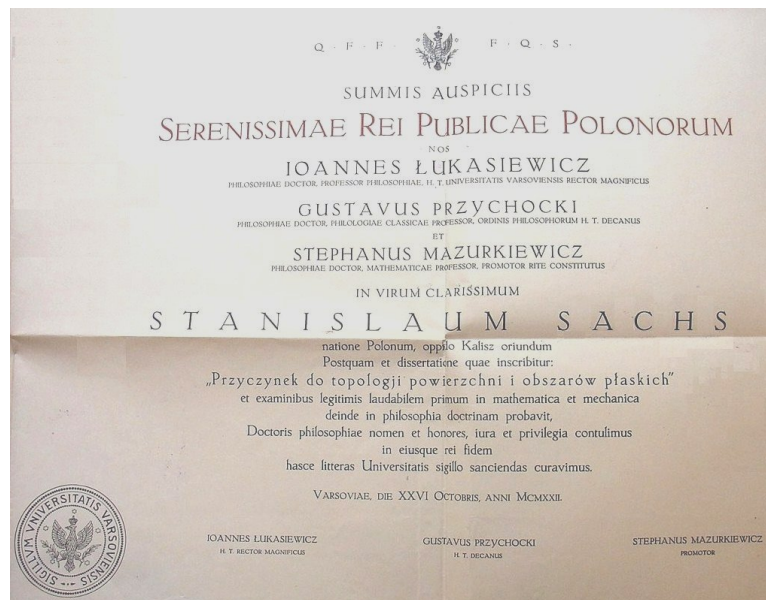

4. BRONISŁAW KNASTER (1893-1980)

Tytuł rozprawy:	Badania nad kontinuuami nierozkładalnymi
Publikacje:	Un continu dont tout sous-continu est indécomposable. FM 1922, t. 3, 247-286
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Zygmunt Janiszewski)
Data prezentacji:	12.1921
Data promocji:	23.05.1922 (ze ślubowania, 24. doktorat na Wydz. Filozof.)
Źródło:	AUW RP 797 (brak dypl.), AUW WFZ/KD-1 24, WM 1983, t. XXV, 101-122, SBMP 105

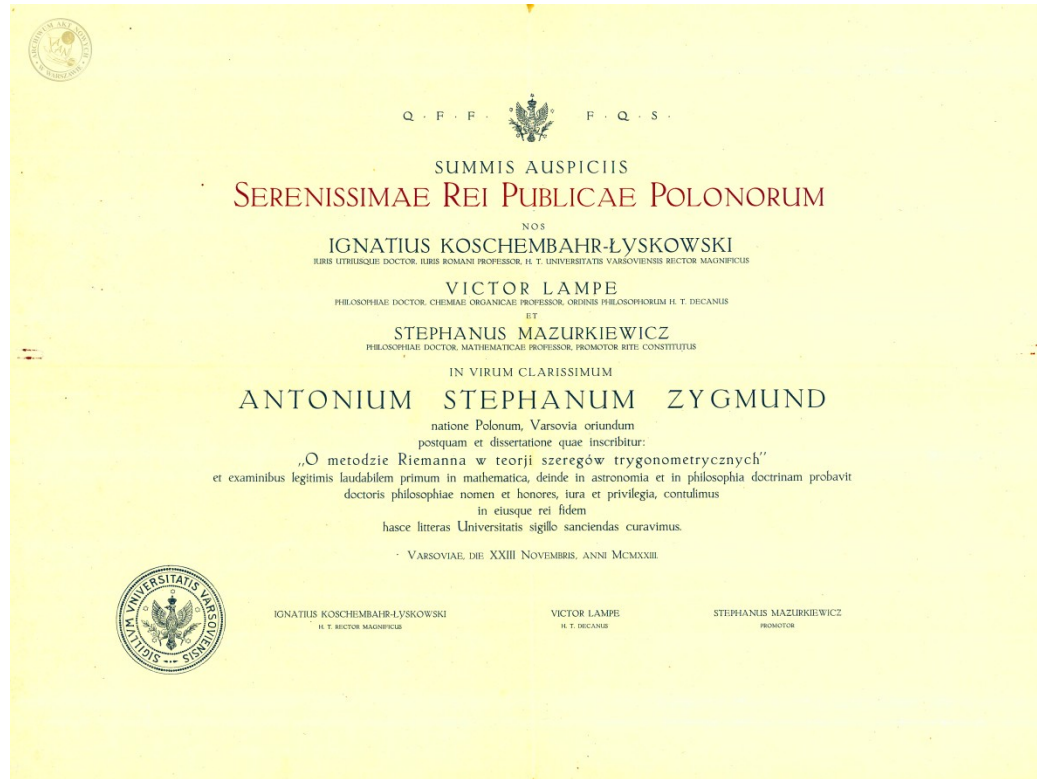
5. STANISŁAW SAKS (1897-1942)

Tytuł rozprawy:	Przyczynek do topologii powierzchni i obszarów płaskich
Publikacje:	Sur l'homéomorphie des variétés à deux dimensions. „FM“ 1924, t. 5, 288-320
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	05.1922
Data promocji:	26.10.1922 (31. doktorat, błędnie nazwisko na dyplomie)
Źródło:	AUW RP 411, AUW WFZ/KD-1 31, WM 1982, t. XXIV, 145-160, SBMP 209

6. ANTONI SZCZEPAN ZYGMUND (1900-1992)

Tytuł rozprawy:

O metodzie Riemanna w teorii szeregów trygonometrycznych

Publikacje:

Sur la théorie riemanienne des séries trigonométriques. „Compte Rendus de l'Académie des Sciences de Paris“ 1923, 521-523,
Sur les series trigonometrique. ibidem, 576-579

Promotor:

Stefan Mazurkiewicz (Aleksander Rajchman)

Data promocji:

23.11.1923 (44. doktorat, błędne imię Stefan)

Źródło:

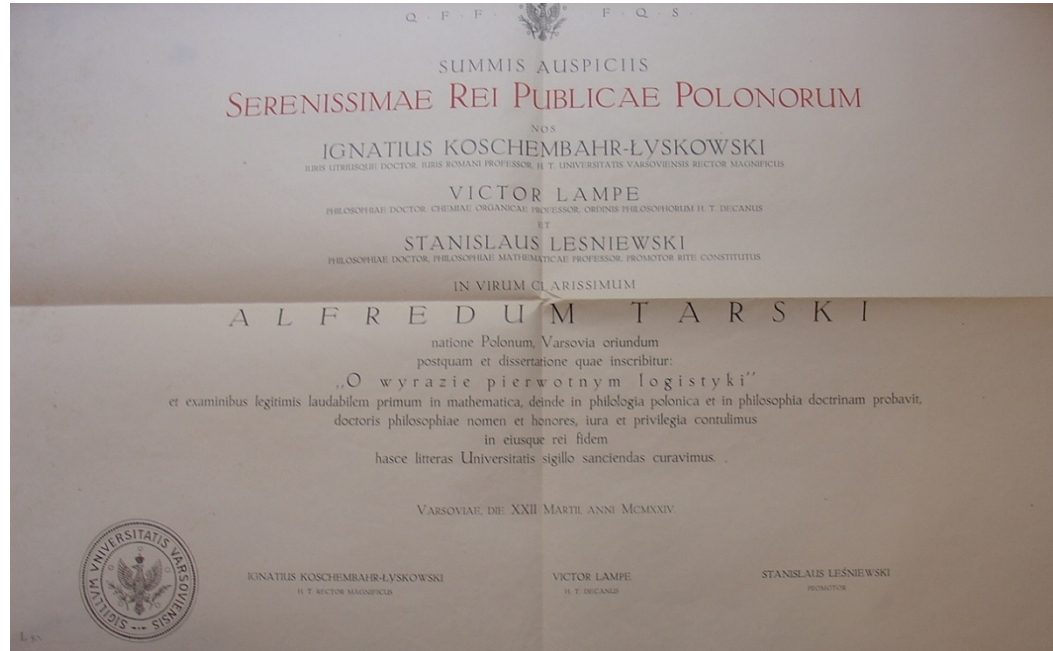
AAN MWRiOP (dypl.), AUW RP 5686 (odpis dypl.), AUW WFZ/KD-1 44,
WM 1975, t. XIX, 91-126, SBMP 273

7. KAZIMIERZ JÓZEF ZARANKIEWICZ (1902-1959)

Tytuł rozprawy:	O rozspajaniu kontynuów przez zbiory
Publikacje:	Sur les points de division dans les ensembles connexes. FM 1927, t. 9, 124-171
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data prezentacji:	wiosna 1923
Data promocji:	7.12.1923, dypl. nr 45
Źródło:	AUW RP 5245, WM 1966, t. IX, 175-185, SBMP 266

8. ALFRED TARSKI [TAJTELBAUM, TEITELBAUM]* (1901-1983)

Tytuł rozprawy:	O wyrazie pierwotnym logistyki
Publikacje:	1. „Przegląd Filozoficzny” 1923, t. 26, 85-94 2. Sur le terme primitif de la logistique. FM 1923, t. 4, 196-200
Promotor:	Stanisław Leśniewski
Data promocji:	22.03.1924, dypl. nr 50
Źródło:	AUW RP 2909, WM 1987, t. XXVII, SBMP 244

* zmiana nazwiska 18.03.1924

9. FRANCISZEK SIECZKA (1890-1962)

Tytuł rozprawy: Naturalna definicja krzywizny

Promotor: Wacław Sierpiński

Data promocji: 6.06.1924, dypl. nr 57

Źródło: AUW RP 2230

10. JERZY NEYMAN h. SPŁAWA (1894-1981)

Tytuł rozprawy:	Próba uzasadnienia zastosowań rachunku prawdopodobieństwa do doświadczeń polowych.
Publikacje:	„Roczniki Nauk Rolniczych” 1923, t. 10, z. 1, s. 1-51
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	17.10.1924 (dypl. nr 66)
Źródło:	AUW WFZ/KD-1 66, Archiwum SGGW, WM 1973, t. XVI, SBMP 226

11. STANISŁAW DOBROWOLSKI (1898-)

Tytuł rozprawy:	O wartościach granicznych uogólnionych średnich arytmetycznych
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	29.05.1925, dypl. nr 77
Źródło:	AUW RP 11450

12. TADEUSZ FELSZTYN [FELDSTEIN]* (1894-1963)

Tytuł rozprawy:	Topologiczna definicja czasu
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Zygmunt Janiszewski)
Data promocji:	12.06.1925, dypl. nr 85
Źródło:	AUW RP 4776

* zmiana nazwiska 24.10.1919 r.

13. STANISŁAWA DOROTA NIKODYM [LILIENTAL]* (1897-1988)

Tytuł rozprawy:	O rozcinaniu płaszczyzny przez zbiory spójne i kontinua
Publikacje:	Sur les coupures du plan faites par les ensembles connexes et les continus. FM 1925, t. 7, 15-23
Promotor:	
Data promocji:	24.06.1925, dypl. nr 89
Źródło:	AUW RP 1583 (brak dypl.), „Czy wiesz kto to jest?” Uzupełnienia i sprostowania. Warszawa 1938, s. 212

* ślub z O. Nikodymem w czerwcu 1925 r.

14. OTTON MARCIN NIKODYM (1887-1974)

Tytuł rozprawy:	Przyczynki do teorii zbiorów <A>
Publikacje:	1. Sur une propriété de l'opération (A). FM 1925, t. 7, 149-154
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	16.06.1925, dypl. nr 90
Źródło:	AUW WFZ/KD-1 90, AUJ WF II 121, WM 1983, t. XXV, 75-93, SBMP 170

15. ALEKSANDER ZENON MARIAN GRUŻEWSKI (1895-1968)

Tytuł rozprawy: O zagadnieniu α P. Urysohna

Promotor: Stefan Mazurkiewicz

Data promocji: 19.02.1926, dypl. nr 107

Źródło: AUW RP 556, SBMP 68

16. MICHAŁ KERNER (KOERNER) (1902-1943)

Tytuł rozprawy:	Extremum między punktami sprzężonymi w przestrzeni
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	19.02.1926, dypl. nr 109
Źródło:	AUW RP 7494, SBMP 100

17. PIOTR WŁODZIMIERZ PAWEŁ SZYMAŃSKI (1900-1965)

Tytuł rozprawy:	O sumie dwóch kontynuów nieprzywiedlnych
Publikacje:	1. Sur les constituants d'ensembles situés sur des continus arbitraires. FM 1927, t. 10, 363-379 2. La somme de deux continus irréductibles. FM 1928, t. 11, 1-15
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	25.06.1926, dypl. nr 122
Źródło:	AUW RP 11055

18. JANINA LINDENBAUM [HOSIASSON] (1899-1942)

Tytuł rozprawy:	Uprawnienie rozumowania indukcyjnego
Publikacje:	„Przegląd Filozoficzny” 1928
Promotor:	Tadeusz Kotarbiński
Data promocji:	10.12.1926, dypl. nr 132
Źródło:	AUW RP 5224, SBMP 136

19. HALINA MARIA MILICER –GRUŻEWSKA* (1901-1981)

Tytuł rozprawy:	O różniczkowaniu całek Jacksona
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	24.06.1927, dypl. nr 174
Źródło:	AUW RP 5258, SBMP 161

* ślub z A. Grużewskim 3.08.1921 r.

20. JAN FRANCISZEK DREWNOWSKI (1896-1978)

Tytuł rozprawy:	Podstawy logiki Bernarda Bolzano
Promotor:	Tadeusz Kotarbiński
Data promocji:	24.06.1927, dypl. nr 178
Źródło:	AUW RP 7327

21. ADOLF LINDENBAUM (1904-1941)

Tytuł rozprawy:	O własnościach metrycznych mnogości punktowych
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	22.06.1928, dypl. nr 19
Źródło:	AUW RP 11947, SBMP 136

22. ZYGMUNT ZALCWASSER (1898-1943)

Tytuł rozprawy:	O osobliwościach funkcji ciągłych zmiennej rzeczywistej
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	20.01.1928, dypl. nr 24
Źródło:	AUW RP 1338, SBMP 266

23. SALOMON (SZLAMA ZELMAN) LUBELSKI (1902-1941)

Tytuł rozprawy:	O rozkładzie liczb na formy kwadratowe
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	30.11.1928, dypl. nr 27
Źródło:	AUW RP 12044, „Dzieje matematyki polskiej” 2012, t. I, 237-248, SBMP 137

24. WŁADYSŁAW ŚLEBODZIŃSKI (1884-1972)

Tytuł rozprawy:	O pewnej klasie przestrzeni Riemanna
Promotor:	Kazimierz Żorawski
Data promocji:	21.06.1929, dypl. nr 46
Źródło:	AUW WFZ/KD-1 46, APWr., SBMP 240

25. ZYGMUNT JÓZEF KOBRZYŃSKI (1893-1944?)

Tytuł rozprawy:	O wyznacznikach terminów logicznych
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	27.03.1930, dypl. nr 58
Źródło:	AUW RP 1703, SBMP 106

26. NACHMAN ARONSZAJN (1907-1980)

Tytuł rozprawy: O metryce i metryzacji

Promotor: Stefan Mazurkiewicz

Data promocji: 24.10.1930, dypl. nr 64

Źródło: AUW RP 19972, WM 1983, t. XXV, 89-100, SBMP 7

27. JERZY JÓZEF POPRUŻENKO (1893-1973)

Tytuł rozprawy:	O pewnych własnościach funkcji rzeczywistych zbioru
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	20.01.1931, dypl. nr 75 (na dyplomie jest data 28.11.1930)
Źródło:	AUW RP 21781, AIM PAN

28. KAROL BORSUK (1905-1982)

Tytuł rozprawy:	O retraktach i zbiorach związanych
Publikacje:	1. Sur les rétractes. FM 1931, t. 17, 152-170 2. Quelques théorèmes sur les ensembles univoqués. FM 1931, t. 17, 171-209 3. Einige sätze über stetige Streckenbilder. „FM“ 1932, t. 18, 198-213
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	10.1929
Data promocji:	13.02.1931, dypl. nr 83
Źródło:	AUW RP 14619, SBMP 27

29. WITOLD WOLIBNER (1902-1961)

Tytuł rozprawy:	Przyczynek do teorii funkcji analitycznych
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	1930
Data promocji:	13.02.1931, dypl. nr 84 (data na dyplomie 13.02.1930)
Źródło:	AUW RP 9922, WM 1962, t. VI, 1-6, SBMP 261

30. ALEKSANDER WUNDHEILER (1902-1957)

Tytuł rozprawy:	Geometria reonomiczna jako podstawa mechaniki absolutnej
Publikacje:	„Prace Mat.-Fiz.” 1934, t. 40
Promotor:	Antoni Przeborski
Data promocji:	22.06.1932, dypl. nr 122
Źródło:	AUW RP 5119, SBMP 263

31. WITOLD KAZIMIERZ SOSNOWSKI (1904-1941)

Tytuł rozprawy:	Geometria rzutowa tworów urojonych płaskich
Promotor:	Kazimierz Żorawski
Data promocji:	27.06.1932, dypl. nr 124
Źródło:	AUW RP 14802, PSB

32. EDWARD JAN SZPILRAJN (MARCZEWSKI) (1907-1976)

Tytuł rozprawy:	O funkcjach miarowych i warunku Baire'a
Publikacja:	O mierzalności i warunku Baire'a. „Comptes Rendus” I Kongresu Matematyków Ziem Słowiańskich, 1929.
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	27.06.1932, dypl. nr 125
Źródło:	AUW RP 19656, WM 1979, t. XXII, 202-237, SBMP 150

33. ZENON JAN WARASZKIEWICZ vel ZACHARSKI (1909-1945)

Tytuł rozprawy: O odwzorowaniach ciągłych kontynuów

Promotor: Stefan Mazurkiewicz

Data promocji: 23.06.1932, dypl. nr 126

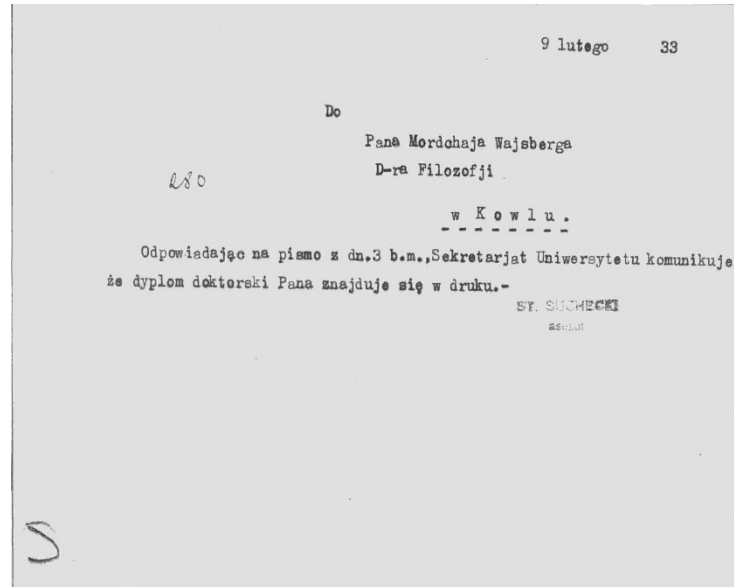
Źródło: AUW RP 22719, WM 2001, t. XXXVII, 135-144, SBMP 253

34. STANISŁAW JAŚKOWSKI (1906-1965)

Tytuł rozprawy:	Reguły wnioskowania za pomocą założeń
Publikacje:	On the rules of suppositions in formal logic. „Studia Logica” 1934, t. 1, 1-32.
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	30.06.1932, dypl. nr 127
Źródło:	AUW RP 18548, WM 1967, t. X, 15-28, SBMP 89

35. MORDOCHEJ WAJSBERG (1902-1941?)

Tytuł rozprawy:	Aksjomatyzacja trójwartościowego rachunku zdań.
Publikacje:	„Sprawozdania z posiedzeń III Wydziału Matematyczno-przyrodniczego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego”, 1931, t. 23, 126-148 (na posiedzeniu Wydziału pracę przedstawił J. Łukasiewicz)
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data uzyskania:	19.05.1931 (166. doktorat na Wydz. Mat-Przyr.)
Źródło:	AUW WMF/KD-1 166, AUW RP 15153 (brak dyplomu),

36. KAZIMIERZ PASENKIEWICZ (1897-1995)*

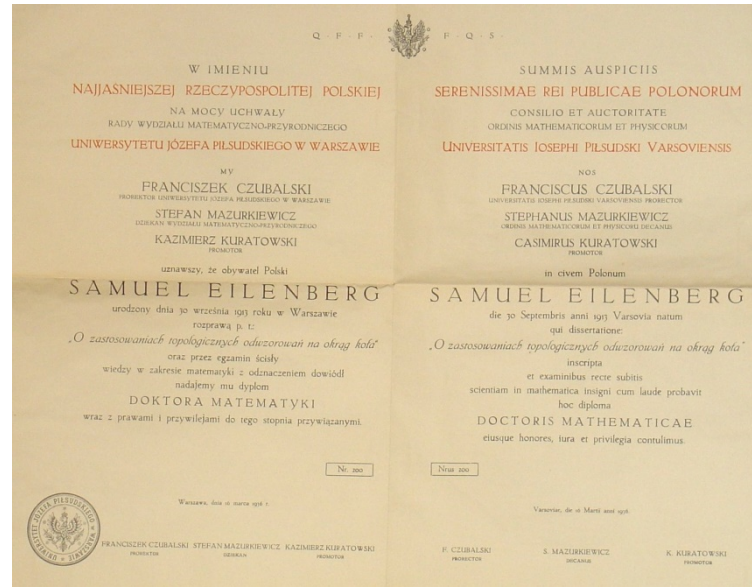

Tytuł rozprawy:	Opis aktów, za pomocą których może być zbudowany system formalny teorii dedukcji
Promotor:	Tadeusz Kotarbiński
Data promocji:	6.02.1933, dypl. nr 216
Źródło:	AUW RP 7615

* doktorat z filozofii na Wydziale Humanistycznym UW

37. SAMUEL EILENBERG (EJLENBERG) (1913-1998)

Tytuł rozprawy:	O zastosowaniach topologicznych odwzorowań na okrąg koła
Publikacje:	1. „Wiad. Mat.” 1935, t. 41, 1-32 2. Transformations continues en circonférence et la topologie du plan. FM 1936, t. 26, 61-112
Promotor:	Kazimierz Kuratowski (Karol Borsuk)
Data promocji:	16.03.1936, dypl. nr 200
Źródło:	AUW RP 34466

38. STEFAN LECH JÓZEF SOKOŁOWSKI (1904-1940)

Tytuł rozprawy:	O własnościach funkcji $d_n(x, h)$
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	1935/36 (205. doktorat)
Źródło:	AUW RP 19024 (brak dypl.), Sprawozdanie Wydz. Mat.-Przyr. UJP za rok akad. 1935-36. W. 1937, s. 22, „Wojsk. Przegl. Hist.” 1989, t. 34, 311

39. BOLESŁAW SOBOCIŃSKI (1906-1980)

Tytuł rozprawy:	Aksjomatyzacja pewnych wielowartościowych systemów teorii dedukcji
Publikacja:	1. „Rocznik Prac Naukowych Asystentów Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie” 1936, t. I, 399-419 2. „Journal Symbolic Logic”, 1937, t. 2.
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	30.06.1937, dypl. nr 211
Źródło:	AUW RP 21816, WM 1998, t. XXXIV, 123-146, SBMP 224

40. WACŁAW KOZAKIEWICZ (1911-1959)

Tytuł rozprawy:

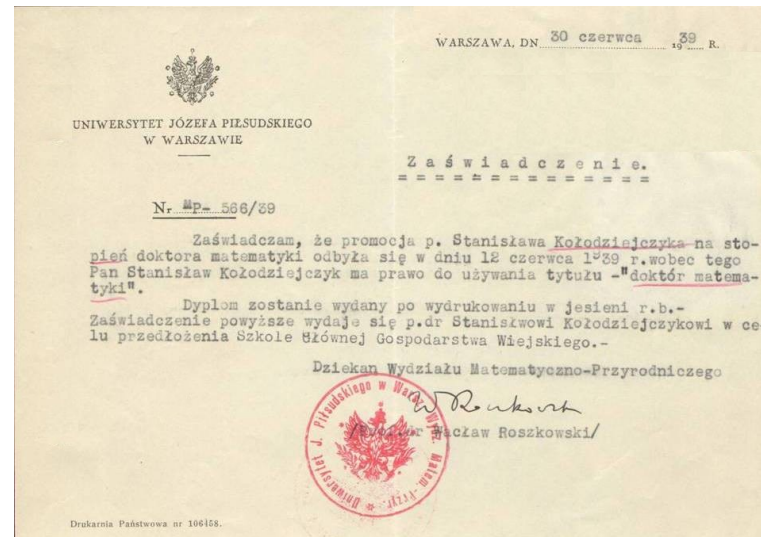
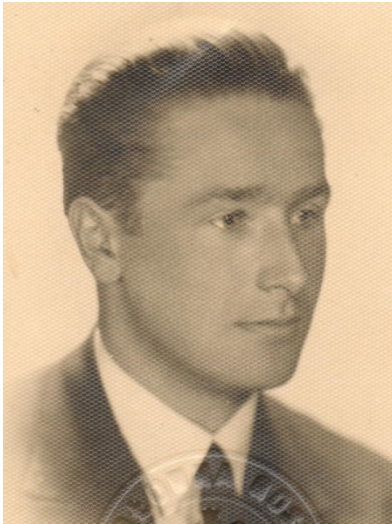
Promotor: Stefan Mazurkiewicz (Aleksander Rajchman)

Data egzaminu: 12.12.1935 – z matematyki i mechaniki teoretycznej

Data uzyskania: 1936 (217. doktorat)

Źródło: AUW WMF/KD-1 217, AUW RP 30982 (brak dypl.), Archiwum SGGW, Sprawozdanie Wydz. Mat-Przyr. 1935/36, SBMP 111

41. STANISŁAW MARIAN KOŁODZIEJCZYK (1907-1940)

Tytuł rozprawy:	O pewnej klasie hipotez statystycznych związanych z metodą najmniejszych kwadratów
Publikacja:	„Kwartalnik Statystyczny” 1934, t. 11, z. 3-4, s. 357-425.
Promotor:	
Data uzyskania:	1936
Data promocji:	12.06.1939
Źródło:	AUW RP 30332, Archiwum SGGW, Sprawozdanie Wydz. Mat-Przyr. 1935/36, SBMP 109

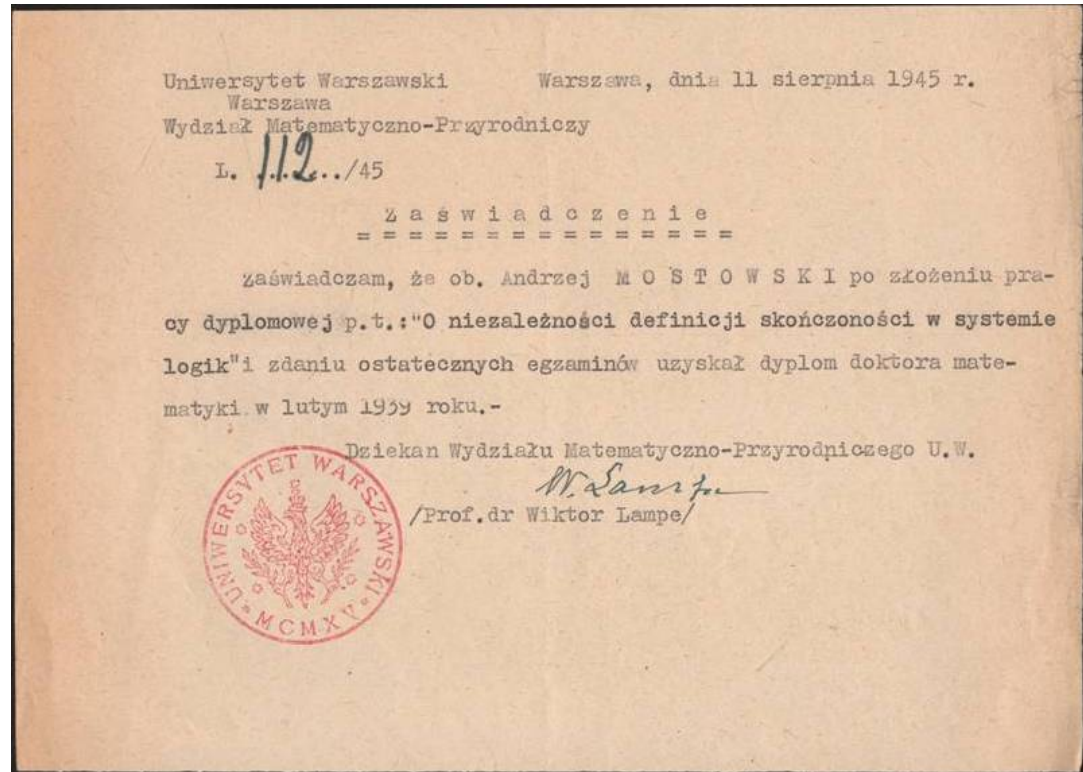
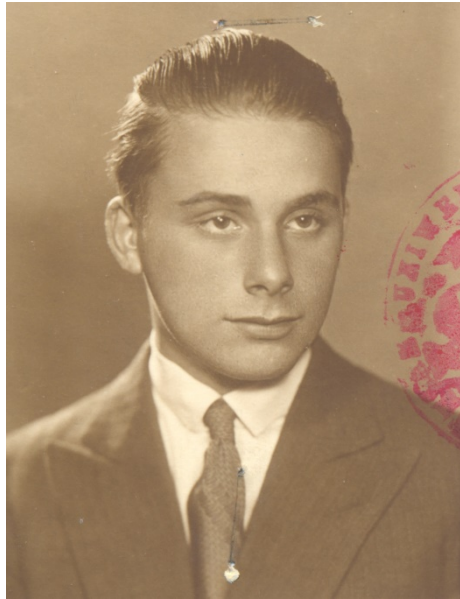
42. JERZY SŁUPECKI (1904-1987)

Tytuł rozprawy:	Dowód aksjomatyzowalności pełnych systemów wielowartościowych rachunku zdań
Publikacje:	„Comptes Rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie”. Wydz. III, 1939, t. 32, 110-128 (praca referowana 21.02.1939 r. przez Jana Łukasiewicza).
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data uzyskania:	24.06.1938
Źródło:	AUWr. (odpis zaśw. o uzyskaniu st. dr fil.), AUW RP 25458 (brak dypl.), SBMP 221

43. ANDRZEJ STANISŁAW MOSTOWSKI (1913-1975)

Tytuł rozprawy:	O niezależności definicji skończoności w systemie logik
Publikacje:	„Annales de la Societe Polonaise de Mathematique” 1938, t.11. Dodatek
Promotor:	Kazimierz Kuratowski (Alfred Tarski)
Data uzyskania:	02.1939
Źródło:	AUW RP 36752 (brak dypl.), AUJ WMP Habil., WM 1979, t. XX, 55, SBMP 164

Zakończenie

W okresie 1918-1939 przeprowadzono na Uniwersytecie Warszawskim 34 przewody doktorskie z matematyki i 9 z logiki. Liczba doktoratów przypisanych do poszczególnych promotorów jest następująca:

Stefan Mazurkiewicz – 17,
Wacław Sierpiński – 10,
Jan Łukasiewicz – 5,
Tadeusz Kotarbiński – 3,
Kazimierz Kuratowski – 2,
Kazimierz Żorawski – 2,
Stanisław Leśniewski – 1,
Antoni Przeborski – 1,

Nie udało się dotychczas ustalić promotorów 2 doktoratów: Stanisławy Nikodym i Stanisława Kołodziejczyka oraz tytułu jednej rozprawy: Wacława Kozakiewicza.